Tirsdag den 16. juni 2020 (D)

1

129. møde

Tirsdag den 16. juni 2020 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgetime med statsministeren.

2) Eventuel: 2. behandling af lovforslag nr. L 200:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. (Forhøjelse af Landsbyggefondens renoveringsramme i 2020 og digitalisering af det almene byggeri).

Af boligministeren (Kaare Dybvad Bek). (Fremsættelse 03.06.2020. 1. behandling 09.06.2020. Betænkning 15.06.2020).

Kl. 13:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mødet er åbnet.

Kl. 13:00

Samtykke til behandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Det punkt, der er opført som nr. 2 på dagsordenen, kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet.

Det er givet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgetime med statsministeren.

Kl. 13:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jeg giver hermed statsministeren ordet for en indledende redegørelse. Værsgo.

Kl. 13:00

Statsministeren (Mette Frederiksen):

I dag er sidste spørgetime i den her folketingssamling, en samling, der blev noget anderledes, end vi forestillede os. Det, vi har oplevet, både her i Danmark og i verden, vil selvfølgelig gå over i historien, og den aktuelle situation i bl.a. Hjørring bekræfter os jo i, at vi endnu ikke er ude på den anden side.

Jeg havde i går det store privilegium at være med til en anden historisk begivenhed, omend meget mere positiv, nemlig hundredåret for genforeningen, hvor Sønderjylland kom hjem og grænsen mellem Danmark og Tyskland blev lagt fast. Jeg tror, at for mange i de yngre generationer er genforeningen måske noget, der virker fjernt, men jo ældre man bliver, og jo mere man er i det sønderjyske, jo større fornemmelse får man også for, hvor historisk det var. Tænk bare det at fastlægge en grænse ved en folkeafstemning, det var helt unikt.

Fra i går kunne flere turister igen krydse grænsen til Danmark – det er glædeligt – nemlig fra Norge, Island og Tyskland, og vi begynder igen at se et mere normalt grænseland. Det ved jeg vækker glæde på begge sider af grænsen.

Apropos grænse vil vi i regeringen gerne nu opstille objektive kriterier for, hvornår et land er sikkert nok til, at dets borgere kan besøge Danmark. Med andre ord, hvis antallet af nye smittede i et land er på et acceptabelt niveau, er det vores ønske at åbne grænserne til det land. Det vil gøre det muligt løbende at åbne mere og hurtigere for indrejse og selvfølgelig også udrejse og stadig have styr på situationen herhjemme. I forhold til diskussionen i dag vil jeg gerne sige, at vi gerne fra regeringens side vil orientere Det Udenrigspolitiske Nævn om regeringens konkrete model, inden den lægges frem til offentligheden.

Men tænk engang, hvor langt vi er kommet som lande og som naboer, når den største bekymring ikke længere er, hvor grænsen skal gå, men hvor hurtigt vi kan åbne den og være sammen med hinanden igen.

Hastighed var også vigtigt, da vi indførte hjælpepakkerne til lønmodtagere og virksomheder. Alt har ikke været perfekt, men pakkerne har hjulpet mange tusind borgere, som ellers risikerede at miste deres arbejde. På grundlovsdag lavede vi endnu en vigtig trepartsaftale. Tak for det. Vi har nu aftalt, at lønkompensationsordningen er forlænget til den 29. august og derefter udfases. Nu skal vi så i gang med at understøtte virksomhederne på anden vis ved at sætte gang i hjulene, øge salget, investere mere og samtidig udfase de midlertidige hjælpepakker.

Natten til mandag blev der indgået endnu en bred aftale; tak til Venstre, Det Radikale Venstre, SF, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti og Alternativet. Aftalen betyder bl.a., at de virksomheder, som stadig skal holde lukket, fortsat kan få støtte. Vi indskyder 10 mia. kr. i en ny fond, der skal kunne styrke kapitalgrundlaget i større samfundsbærende danske virksomheder, der er ramt af coronakrisen, og samtidig vil vi forlænge pauseperioden for dagpengemodtagere, så der heller ikke trækkes på dagpengeretten i juli og august måned. Det betyder, at dagpengeperioden samlet set er blevet forlænget med op til 6 måneder for dagpengemodtagere.

Så lykkedes det også at få en aftale om de indefrosne feriepenge. I efteråret udbetales de 3 uger, og for en gennemsnitlig lønmodtager er det i størrelsesordenen 15.000 kr. efter skat. Pensionister, studerende og familier på overførselsindkomster vil få 1.000 kr. skattefrit.

Lad mig slutte, hvor vi slap i den sidste spørgetime, nemlig med EU's budget og Danmarks øgede bidrag. Det er og bliver en stor udfordring. Jeg glæder mig over, at der er opbakning i Folketinget

til den linje, der er lagt. Det er selvfølgelig helt afgørende for Danmarks forhandlingsposition. Vi skal være solidariske med de hårdest ramte lande, men solidaritet og ansvarlighed skal gå hånd i hånd. Det vil vi kæmpe for. Det bliver ikke let. Vi er et lille land i en stor union. Vi vil selvfølgelig insistere på, at der skal være rimelighed i tingene, at danskernes skattekroner bruges så fornuftigt som muligt, og at der også er penge til de ting, vi gerne vil herhjemme.

Til sidst en varm tak til Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet for formiddagens grønne aftale om mere genanvendelse og mindre afbrænding af vores affald. Aftalen vil betyde en reduktion i udledningen af drivhusgasser, der svarer til – og hold fast – at fjerne 280.000 diesel- og benzinbiler fra vejene. Det er en god nyhed for klimaet og viser endnu en gang et Folketing, der samarbejder. Tak.

Kl. 13:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til statsministeren. Så går vi videre med spørgsmål fra partilederne. I første omgang er der 2 minutter, efterfulgt af to gange 1 minut.

Først er det hr. Jakob Ellemann-Jensen. Værsgo.

Kl. 13:05

Spm. nr. US 79

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak, formand. Og tak til statsministeren. Europa står i en alvorlig situation, og der skal ikke være antydning af tvivl om, at Venstre støtter et stærkt Danmark i et stærkt Europa. Der er brug for at hjælpe Sydeuropa, og det er jo også i vores egen interesse. Der er brug for, at Danmarks solidaritet ikke stopper ved den grænsebom, som jeg håber vi kan få åbnet noget mere med det, statsministeren lægger op til her.

Det europæiske ligger dybt i Venstres dna, og det samme gør økonomisk ansvarlighed. Og statsministeren og jeg er jo enige om, at pengene burde findes i det eksisterende EU-budget. Vi ved også godt begge to, at det ikke kommer til at ske. Derfor har regeringen jo i dag bedt om et nyt mandat til forhandlingerne om det europæiske budget. Og Danmarks bidrag kommer til at stige; det her kommer til at koste flere penge.

Det var vel også derfor, at statsministeren i spørgetimen i sidste uge stillede spørgsmålet: Hvor skal de penge komme fra? Statsministeren nævnte selv tre muligheder for at finansiere det. Det ene var skattestigninger, det andet var velfærdsnedskæringer, og det tredje var højere pensionsalder. Jeg ved godt, at statsministeren er villig til at sætte skatten op – det har vi set rundtomkring, desværre. Jeg mener ikke, at det skal være dyrere at være dansker, og jeg mener, at det vil være gift for danske virksomheder, hvis skatter og afgifter sættes op og danske arbejdspladser sendes ud af landet.

Vi står lige midt i en helt ekstraordinær situation. Vi står midt i en økonomisk krise med titusindvis af nye arbejdsløse, med et offentligt underskud på 200 mia. kr. og med en regering, som vil genindføre efterlønnen. Det vil være helt uansvarligt at udskrive en ny milliardregning uden at anvise den finansiering, som statsministeren efterspurgte.

Så, kære statsminister, Danmark kommer til at betale mere. Det har finansministeren bedt Folketingets Europaudvalg om mandat til at sige ja til her til morgen. Hvor skal de penge komme fra?

Kl. 13:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren.

Statsministeren (Mette Frederiksen):

For det første glæder jeg mig selvfølgelig rigtig meget over, at Venstres EU-ordfører, må jeg forstå, på et af de sociale medier tilkendegav, at man selvfølgelig støtter mandatet fra Venstres side. Der har været lidt usikkerhed om det, men det synes jeg da var en god nyhed. Og det handler jo ikke om det budget, vi sidder og forhandler nu; det handler jo om, at det her Folketing igennem, jeg skulle til at sige generationer, og det kan jeg jo ikke prale med sådan familiemæssigt selv – det er der andre der kan – men så igennem årtier har været enige om at stå sammen i europapolitikken og følges ad. Det ved jeg godt at der er nogle partier der har været uenige i, som mener noget andet om europapolitikken. Men der har jo vel i 30-40 år været en fuldstændig fast akse hen over midten i dansk politik, og flere partier har taget ansvar i den situation. For selvfølgelig kan vi være uenige om måske rækkevidden af fri bevægelighed kontra social dumping eller andre spørgsmål, men når det kommer til de store linjer i europapolitikken, er vi for lille et land til at være splittet selv, og derfor står vi sammen i europapolitikken, og så kæmper vi for Danmarks interesser og ikke vores egne interesser, når vi tager af sted til Bruxelles.

Det er jo stadig væk regeringens overbevisning, at vi skal have tingene til at gå op i en højere enhed til sidst, både i forhandlingerne omkring en recoveryfond, men også budgettet. Vi støtter en recoveryfond. Vi synes stadig væk, det er en god idé, at man betaler for sin egen gæld – det er det, vi vil kæmpe for. Og ligesom vi har sagt fra starten af – hvad den tidligere regering i øvrigt også gjorde – så er det også vores overbevisning, at man kan holde et budget meget, meget tæt på den ene procent, hvis man samtidig moderniserer det, altså gør det mere grønt, mere klimavenligt. Men svarene på EU's udfordringer er ikke bare et større EU-budget. Det er jo på den baggrund, nogle af os givet kommer til at forhandle hen over sommeren.

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Hr. Jakob Ellemann-Jensen, værsgo.

Kl. 13:09

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det bliver vi simpelt hen ikke uenige om. Altså, det *er* vi jo enige om, og det er derfor, det ærgrer mig – altså oprigtigt ærgrer mig – at man ikke bare ville svare på det simple spørgsmål, som statsministeren selv stillede for 1 uge siden. For ja, vi *skal* have en stærk forhandlingsposition. Vi skal have rettet op på den forhandlingsposition, vi er blevet bragt i, ved at regeringen har startet med at kalde de andre lande for »gak« og har bragt sig selv hen et sted, hvor man ikke lytter til Danmark.

Danmarks plads er i et stærkt europæisk samarbejde – det skal der ikke være antydning af tvivl om – og vi var også klar til at acceptere, at statsministeren kom hjem med et dårligt forhandlingsresultat på grund af en dårlig forhandlingsstrategi og så indrettede mandatet derefter. Det havde vi gode drøftelser, også med finansministeren, om. Og jeg synes sådan set, det er meget ansvarligt at spørge: Hvor skal de penge så komme fra? Det er til gengæld uansvarligt at bede om lov til at udskrive en stor regning uden at anvise, hvor pengene skal komme fra. Der er mange gode ting, vi kan enes om at bruge penge på, men forudsætningen for det er jo, at vi er enige om, hvordan vi finansierer det.

Så hvorfor er det, at statsministeren ikke vil svare på det her spørgsmål: Hvor skal pengene komme fra? Hvordan finansieres det her? Statsministeren havde bud på det i sidste uge – hvilket et af de tre skal det være?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Værsgo til statsministeren.

Kl. 13:10

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men det er da en forunderlig tilgang til de her forhandlinger, at Venstre skriver under på en regning, som regeringen gør, hvad vi kan, for at gøre så lille som overhovedet muligt. Det er da en mærkelig måde at forhandle på. Og hvad er det egentlig, Venstre forestiller sig vi skulle have gjort anderledes? Skulle Danmark have ladet være med at have et tæt samarbejde med de få andre lande, der er tilbage, om en mere budgetrestriktiv linje? Og er Venstres formand sikker på, at det er rigtigt, at det har forringet Danmarks udgangspunkt i forhold til forhandlingerne? Er Venstre reelt sikker på det?

Hvad er det præcis, man ville have gjort anderledes? Traditionen tro har Danmark måske i virkeligheden gemt sig en lillebitte smule bag Storbritannien. Storbritannien er desværre ikke længere med i EU, og vi er få lande tilbage, der står på det, jeg vil kalde et balanceret synspunkt, nemlig at vi, ja, ønsker at bidrage mere til EU – det kommer vi jo til – men at det skal gøres på en økonomisk ansvarlig måde.

Det eneste, jeg i virkeligheden kan se lige nu, er, at Venstre desværre er ved at skrive sig ud af et bredt europapolitisk samarbejde.

Kl. 13:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo til hr. Jakob Ellemann-Jensen for det sidste spørgsmål.

Kl. 13:12

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det håber jeg da ikke Venstre er. Men som statsministeren starter med at sige, ville det da være forunderligt, hvis Venstre skrev under på en stor regning, man kæmpede for blev så lille som muligt. Ja, det er derfor, vi ikke gør det, det er derfor, vi ikke gøv mandat. Det var sådan set det, der var svaret på statsministerens spørgsmål fra sidste uge.

Jeg er ellers et optimistisk væsen, men jeg må sige, at jeg er dybt bekymret. Jeg er bekymret for den milliardregning, som måske skal betales af skatter og afgifter, der altså skubber gode danske arbejdspladser ud af vores land. Jeg er bekymret for en økonomi, som reformer har gjort stærk, men ikke fuldstændig usårlig. Og så er jeg dybt bekymret for, at statsministerens ageren i det her koster dansk indflydelse. For Storbritannien er ikke længere en del af EU. Og statsministeren kan godt kalde det fnidder og tale om, at det er en god del af det at være fra Nordjylland, at man siger, at tingene skal hænge sammen. Det synes jeg også, men jeg er også halvt vendelbo. Men jeg synes, at Danmarks stemme skal høres højt, den skal høres klart, det er i Danmarks interesse i det europæiske samarbejde, og det gør den ikke, når man har en egenrådig forhandlingstaktik, som sender Danmark hen i et hjørne, hvor ingen lytter til os, og hvor traditionelle partnere som Tyskland bare skubbes væk. Er statsministeren ikke enig med mig i, at det her bringer Danmark et dårligt sted hen, i forhold til at vores stemme skal høres i Europa?

Kl. 13:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Værsgo til statsministeren.

Kl. 13:13

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er jo simpelt hen en argumentation, der på ingen måde hænger sammen. Vi har et tæt, loyalt, tillidsfuldt samarbejde med Tyskland. Det er jo ikke nogen tilfældighed, at den tyske kansler og jeg selv for ganske nylig havde et endog meget langt møde med hinanden; vi betragter hinanden som tætte og nære naboer. Jeg kan i øvrigt her sige, at vi desværre må aflyse det nordiske statsministermøde, som vi skulle have afholdt her i juli, på grund af corona, hvor den tyske kansler havde tænkt sig at deltage, hvad jeg jo ser alene som et udtryk for vores meget, meget tætte relation. I al respekt for det, der bliver sagt her, kan jeg ikke se, at det her handler om europapolitik. Det her handler vist mere om noget ganske almindeligt politisk dril i et Folketing. Alting har sin tid. Og ja, det kan vi så spilde danskernes tid med i mange sammenhænge, bare ikke i europapolitikken, for der er det Danmarks interesser, der står på spil.

Kl. 13:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Jakob Ellemann-Jensen. Spørgsmålet er slut.

Vi går videre til hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:14

Spm. nr. US 80

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det, og tak til statsministeren for de indledende bemærkninger. Jeg deler glæden over genforeningsdagen i går osv. osv., og der var mange ting, man der kunne tage op. Men det var bare lige i forhold til den sidste debat her: Altså, det var jo statsministeren, der for en uge siden i spørgetimen stillede spørgsmålet:

Hvis EU-budgettet skal vokse, hvor skal pengene så komme fra? Skal det være højere skatter? spurgte statsministeren. Eller skal der tages fra klimaindsatsen og uddannelserne? Jeg har ikke de penge.

Det sagde statsministeren for en uge siden. Når regeringen nu vil lade EU-budgettet stige, kan man jo ikke klandre andre partier for at være interesseret i, hvor pengene skal komme fra. Det svar får vi jo ikke i dag, for vi ved jo ikke præcis, hvor meget det kommer til at stige. Men det er selvfølgelig et spørgsmål, vi også vil forfølge i den kommende tid.

Det, som jeg ellers vil bruge min tid på her i spørgetimen, er en af de pakker, der er faldet på plads de seneste dage, nemlig den pakke, som fandt opbakning blandt et flertal natten til i går i Finansministeriet, og ellers tak for forhandlingerne, selv om det ikke kunne række hele vejen, hr. finansminister. Men da statsministeren nævnte rækken af emner, som den pakke indeholdt, noterede jeg, at statsministerens stemme blev lavere og lavere, da det kom til at handle om pensionisterne og folk på overførselsindkomster, og at det sådan lidt stilfærdigt blev sagt, at der vist var 1.000 kr. til dem. Men det, som jeg vil spørge statsministeren om, er, om hun er stolt over den del af aftalen, og om hun glæder sig over den del af aftalen. Det ene er jo selvfølgelig en diskussion om de 1.000 kr., de penge, som man skulle sætte af til pensionisterne. Det er jo én ting, og det kan vi være uenige om.

Men det andet – og det er det, der er vigtigst for mig – er det rent principielle, altså at en folkepensionist, der har kæmpet hele sit liv for at være med til at bygge det her velfærdssamfund op, nu får det samme som den flygtning, der er kommet til Danmark for måske 3 år siden, og som er på hjemsendelsesydelse, altså at de to mennesker med den aftale, der nu er lavet, og som Dansk Folkeparti af den her grund holdt sig uden for, får det samme beløb fra staten til efteråret. Synes statsministeren, det er godt gået? Er det en rigtig prioritering, at de to grupper skal have det samme?

Kl. 13:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren, værsgo.

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er bare lige for at runde EU-spørgsmålet igen: Jeg har jo stor respekt for, at vi kan se forskelligt på, må jeg så forstå her, meget, meget store dele af europapolitikken og for andres vedkommende en mindre del af europapolitikken. Jeg bliver også bare nødt til at sige efter at have siddet i Folketinget i snart 20 år, at det, når det handler om mandatgivning, er en helt, helt anden sag. Der ved jeg godt at Dansk Folkeparti traditionelt har spillet en anden rolle end en række andre partier - respekt for det - men når det handler om mandatgivning der, hvor Danmarks interesser er på spil, står en række partier sammen og har gjort det igennem rigtig mange år, og jeg er ikke i tvivl om, at det har været med til at sikre en stabilitet i både dansk indenrigspolitik og dansk udenrigspolitik. Det er i hvert fald en position, som en række partier har valgt at fastholde, også selv om vi ikke er enige om det hele, og det er en position, som jeg ikke forestiller mig at Socialdemokratiet nogen sinde kommer til at forlade, fordi det ikke vil være ansvarligt over for Danmark.

Så til det konkrete spørgsmål, om jeg glæder mig over den aftale, der blev lavet bredt natten til mandag – ja, af en eller anden årsag laves aftaler nu stort set kun om natten – og ja, det gør jeg. Jeg synes, det er en balanceret og klog aftale med fokus på feriepenge, et spørgsmål, der har været rejst mange gange her i Folketingssalen, og fra aftalepartierne er det jo ikke mindst hr. Søren Pape Poulsen, der har spurgt til det flere gange. Der er så noget direkte til mennesker på overførselsindkomst – det synes jeg er fornuftigt – der er et rigtig godt forskningsfradrag direkte til vores eksportvirksomheder. Vi ønsker at accelerere den danske innovationskraft og har lavet en aftale om et meroptag på de videregående uddannelser. Nu skal vi videre med klimaforhandlingerne og laver så en bred økonomisk aftale, hvor der præcis er fokus på eksporten og forskningen. Så samlet set er det da en god aftale.

Så kan vi jo godt hver især synes, at der var noget, der skulle have været mere af, og andet, der skulle have været mindre af, men det er jo det, der kendetegner en bred politisk aftale: Ja, man får noget, men man giver også noget andet, fordi vi er forskellige partier. Men på spørgsmålet, om jeg er glad for det, vil jeg sige: Ja, det er jeg, og det er jeg også på Danmarks vegne, for nu får vi udfaset hjælpepakkerne og igangsat nogle nye initiativer.

Kl. 13:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl. Værsgo.

Kl. 13:19

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Men jeg spurgte ikke, om statsministeren var glad for aftalen. Det er sjovt, at statsministeren svarer på et spørgsmål, jeg slet ikke har stillet. Jeg spurgte, om statsministeren var stolt over den *del* af aftalen, der handler om, at en folkepensionist nu får det samme beløb til efteråret som en flygtning, der har været her i f.eks. 3 år og er på hjemsendelsesydelse – det var det, jeg spurgte om. Så kommer statsministeren med alt muligt andet – altså respekt for det med EU, for jeg lagde selv lige op til, at der kom noget om det. Men i forhold til den her aftale spurgte jeg overhovedet ikke, om man var glad for den samlede aftale. Selvfølgelig er der da ting, som regeringen er glade for i den aftale. Der er også ting, vi kommer til at støtte, når det skal udmøntes i lovgivningen og i Finansudvalget osv., for der er da masser af ting i den aftale, som vi sagtens kunne være med i – det sagde jeg også til finansministeren, da vi forhandlede.

Men den *del* af aftalen, der handler om, at en folkepensionist, som har været i det her land hele sit liv – i generationer – og som har været med til at bygge det her velfærdssamfund op, skal have det samme beløb udbetalt til efteråret som en syrisk flygtning, der

har været her i 3 år og er på hjemsendelsesydelse. Det synes jeg simpelt hen er en hån over for de danske pensionister, og det er det, jeg gerne vil have statsministeren til at forholde sig til. Så kan det være, statsministeren siger: Jamen vi havde fået bundet hænderne på ryggen; vi var tvunget til det af vores parlamentariske grundlag. Men jeg vil da vide, om Socialdemokratiet og om statsministeren er stolt over den del af aftalen eller ej.

Kl. 13:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Statsministeren, værsgo.

Kl. 13:20

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men hvorfor skal det her være en hån mod nogen som helst? Hvorfor forholder vi os ikke til det, der ligger foran os, nemlig det, at vi har behov for at få kickstartet en økonomi, som i øvrigt øjensynligt – syv-ni-tretten – ser ud til at komme bedre igennem det her, end vi frygtede? Vi har behov for, at danskerne går ud og bruger nogle flere penge. Vi har så aftalt i fællesskab at få udbetalt nogle af de feriepenge, der er indefrosset; det er jo folks egne penge, som er sat til side på grund af en ferielovgivning. Så vælger vi så at sige, at der er nogle mennesker, der ikke bliver omfattet af det, og dér vælger vi så et initiativ, der handler om de 1.000 kr.

Jeg er jo, og regeringen er, som hr. Kristian Thulesen Dahl ved, tilhænger af optjening til ydelser generelt, men når det handler om en pakke, der fokuseret handler om at få forbruget i gang, så synes jeg, det ville være ærgerligt, at pensionister skulle have adgang, hvad jeg under landets pensionister, men at det ikke skulle gælde eksempelvis folk på kontanthjælp, der lige har mistet deres arbejde, eller folk på dagpenge, som har mistet deres arbejde. Den forskel kan jeg faktisk ikke helt forstå.

Kl. 13:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Kristian Thulesen Dahl for sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 13:21

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak, formand. Men her taler vi jo om folk, der slet ikke har permanent opholdstilladelse i Danmark. Altså, vi taler om folk, der er her på en midlertidig ordning. Statsministeren og jeg har jo tidligere haft diskussioner om de her grupper, og vi har bekræftet hinanden i, at meningen er, at de er her midlertidigt og skal hjem til deres hjemland og være med til at bygge det op. Vi har en strid om, hvorvidt den hjemsendelsespolitik rent faktisk virker med den måde, regeringen arbejder på, hvor man siger, at selv om Flygtningenævnet vurderer, at f.eks. syrere kan komme tilbage til Syrien, så skal de ikke det, så længe Assad sidder ved magten i Syrien osv. Det er vi uenige om, for jeg vil gerne have de her mennesker til at vende tilbage til deres hjemland.

Vi taler om folk, som i er i en situation, hvor man kan spørge, om de skal sammenlignes med en folkepensionist, der måske har arbejdet i 40 år for at bygge det her samfund op. Jeg synes, det er en principiel forskel, og jeg synes i hvert fald, at statsministeren skal acceptere, at der altså er noget, der er gået lidt galt i det forlig, der blev lavet forleden.

Kl. 13:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren.

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg bliver nødt til lige at anholde den påstand om, at vi ikke ønsker, at syriske flygtninge, som ikke længere har et beskyttelsesbehov, skal sendes tilbage. Det er jo vores klare overbevisning, at de skal. Det mener jeg helt generelt bør være det, der er grundlaget for, ikke alene den danske, men den globale flygtningepolitik. Flygtning er noget, man er midlertidigt, når man har et beskyttelsesbehov. Det er også derfor, at vi fik en midlertidig paragraf ind i lovgivningen, da vi sad i regering sidst. Det, vi har haft en diskussion om her i Folketingssalen, også tidligere, er der, hvor spørgsmålet er, om man skal tvangsudsende og dermed, som jeg forstår det, så p.t. være det eneste land, der vil have et mere formaliseret samarbejde med Assad. Det vil vi og jeg ikke synes er den fornuftige vej. Men det ændrer ikke på, at flygtninge skal være her midlertidigt, og når det vurderes, at man kan vende tilbage til i hvert fald dele af Syrien, så bør man også vende tilbage. Og igen, samlet set synes jeg at det er en fin og flot aftale, som et flertal af Folketingets partier har lavet.

Kl. 13:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Kristian Thulesen Dahl. Spørgsmålet er slut.

Den næste partileder er hr. Morten Østergaard, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 13:23

Spm. nr. US 81

Morten Østergaard (RV):

Jeg vil også starte med at glæde mig over den positive udvikling i forhold til håndteringen af coronakrisen. Jeg tror, at der aktuelt er 4 i respirator og 58 indlagt på intensivafdeling, og dem skal vi selvfølgelig sende vores varmeste tanker og håbe på hurtigt kommer sig. Men vi skal også være glade for, at det er der, vi er, og jeg fornemmer, at det ikke bare er i Danmark, vi ånder lettet op, men at det jo også er rundt om os, at vi kan se, at vi har håndteret det første og mest akutte i den her sundhedskrise, selv om vi stadig skal være agtpågivende.

Men så melder bekymringen sig jo i forhold til fremtiden. Overlever min virksomhed? Har jeg et job efter sommerferien, eller når hjemsendelsen og lønkompensationen løber ud? Og hvordan skal vores samfund komme ud af krisen? Og der synes jeg, at der er et centralt spørgsmål på spil, der handler om, hvorvidt vi tror, at vi skal gøre det alene, eller om vi skal gøre det sammen med andre.

Den diskussion, der har udspillet sig mellem Socialdemokratiet og Venstre siden sidste spørgetime om den her regning, som ingen kender størrelsen af, er jo én ting – det er vel i en eller anden forstand indenrigspolitik – mens det, der jo i virkeligheden er det historiske, der er på spil, er, om Europa kommer bedre ud af den her krise end den sidste krise, som førte til en årelang kamp for at få genskabt arbejdspladser. Og selv om vi også dengang følte, at vi både var ansvarlige og også udviste solidaritet, så tror jeg ikke, at det alle steder blev oplevet helt sådan.

I hvert fald må jeg sige, at jeg selvfølgelig glæder mig over det, når regeringen taler om ansvarlighed, men jeg lytter f.eks. til den tidligere tyske finansminister Wolfgang Schaüble, som jo siger: Skal vi give dem sten, eller skal vi give dem brød? Det er jo i den sammenhæng, at jeg synes, det er så vigtigt med det mandat, der er givet i dag. Og jeg synes, regeringen er ved at bevæge sig fra en situation, hvor vi blev set som en forhindring for, at Europa kunne give et offensivt gensvar i forhold til krisen, til nu at være et sted, hvor vi rent faktisk kan bevæge os og finde en løsning, som også kommer Danmark til gavn.

Derfor vil jeg bare glæde mig over mandatet og høre, om ikke jeg kunne få statsministeren til i dag også at bekræfte, at nu går vi ind aktivt for at få en løsning på det her, så vi får en stor hjælpepakke og et offensivt budget.

Kl. 13:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Tak for det. Så er det statsministeren. Værsgo.

Kl. 13:25

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men det har vi villet hele tiden, og det kan i mine øjne ikke nytte noget, at man påstår eller tager ned, at Danmark på noget tidspunkt har været en forhindring. Den position, vi har, er en helt almindelig, fornuftig position i forhold til økonomisk politik. Vi har ikke på noget tidspunkt fra den danske regerings side været imod tanken om en recoveryfond. Vi har jo allerede lavet kæmpe hjælpepakker, som der i øvrigt mig bekendt faktisk ikke er noget særlig stort aftræk i forhold til, hvilket jo er interessant. Vi har lavet kæmpe hjælpepakker, og nu går vi så videre og laver en egentlig recoveryfond.

Danmark er ikke en hindring, fordi vi står fast på, at der også skal føres en økonomisk ansvarlig politik, ligesom Det Radikale Venstre – og jeg vil aldrig påstå, at Det Radikale Venstre er en hindring for f.eks. den grønne omstilling i Danmark, fordi partiet insisterer på, at der i Danmark føres en økonomisk ansvarlig politik. Så jeg anerkender ikke den præmis, og vores tilgang er den samme; vi skal have lavet en recoveryfond, vi skal have vedtaget et nyt budget, og der skal være fokus på – det ved jeg vi er enige om – modernisering, digitalisering, den grønne omstilling. Og det er helt, helt korrekt, at rigtig mange danske virksomheder – og dermed danske lønmodtagere – er dybt afhængige af at kunne eksportere til eksempelvis landene i Sydeuropa, og derfor har vi også en fælles interesse i, at landene kommer på fode igen.

Vi må jo så også samtidig insistere på at diskutere noget indhold, for nu hørte jeg f.eks. fra den italienske regering, at man vil sætte skatterne ned, hvis den her fond, som den ligger nu, kommer igennem. Og det synes jeg er en lidt hård besked til danskerne, altså at vi ser ind i at have en af de højeste pensionsaldre i Europa, og det er der et bredt flertal bag, og at vi i øvrigt har et ret højt skattetryk, og vi så skal hjælpe nogle andre, for at de så kan sætte skatten ned. Så jeg synes, der må være en fair diskussion landene imellem om, hvordan vi sikrer, at et budget og en recoveryfond – og det er også lidt det, jeg hører hr. Morten Østergaard spørger til – sikrer den grønne omstilling og en fair udvikling for os alle sammen.

Kl. 13:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Hr. Morten Østergaard.

Kl. 13:27

Morten Østergaard (RV):

Skiftende statsministre har det til fælles, at kritik som regel preller af, men det er alligevel sjældent, at ros bliver afvist så voldsomt uge efter uge i Folketingssalen, som tilfældet er her. Jeg synes jo, at regeringen med mandatet i dag får placeret sig det rigtige sted – altså der, hvor man rent faktisk har mulighed for at påvirke det, som statsministeren siger, fordi det ikke kun handler om, hvor meget vi skal have med hjem, hvor mange grå hår i hovedet vi skal sætte på vores finansminister, men at ansvarligheden i virkeligheden bliver udvidet til at handle om det, der jo reelt er på spil, nemlig danske arbejdspladser.

Jeg tror, at op imod hver femte danske job er knyttet op på eksport til EU-området, og derfor giver det utrolig god mening, også i en relativt snæver dansk kontekst, at påvirke, hvad det er for nogen betingelser, der er. Det er klart, at hvis man lægger alle sine æg i den kurv, der handler om ens egen rabat, eller hvad det nu kan være, så har man jo mindre kraft til at påvirke det andet. Men hvis det, det her fører til, er en recoveryfond, hvor man også giver nogle tilskud, som fører til, at resten af Europa rykker lige så hurtigt, som vi har ambitioner om i den grønne omstilling, så er der flere jobs på vej, flere virksomheder, der kan overleve, og så har Danmark vundet til sidst.

Kl. 13:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 13:29

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Altså, den europæiske analyse er jeg enig i, og det er jo også det, der skal være udkommet, både af recoveryfonden, men i vores øjne også af budgettet, fordi vi jo har behov for et budget, der stimulerer alt det, vi gerne vil i Europa, og ikke det modsatte. Der må vi også være ærlige og sige, at det jo ikke er sådan, at nogle af dem, der i dag er meget stærke bannerførere for et meget stort budget og en stor recoveryfond, samtidig nødvendigvis er meget store tilhængere af, at vi f.eks. får omlagt landbrugsstøtten, så den støtter vores klimaambitioner, eller får lavet den indsats på digitaliseringen og andre ting. Så spillet i Europa er selvfølgelig speget, men det ved hr. Morten Østergaard jo alt om.

Så vil jeg sige, at jeg ikke er så vant til den der ros, så det kan være, at vi skal have et par spørgetimer endnu, før jeg helt føler mig til rette i den måde at tale sammen på.

Kl. 13:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Morten Østergaard, værsgo.

Kl. 13:29

Morten Østergaard (RV):

Jo, jo, men det kan jo være, at der kommer mere ud af det på den måde. Det er altså altid et forsøg værd jo, ikke?

Jeg hæftede mig ved det, statsministeren sagde, om, at nu diskuterede vi ikke, hvor grænsen skulle gå, men hvor hurtigt vi kunne få den åbnet igen. Det vil jeg også gerne kvittere for og sige at jeg synes er den helt rigtige tilgang. Og jeg forstod det også sådan, at den tidligere position om, at rejsevejledningerne var låst indtil udgangen af august, ikke længere er gældende.

Så har jeg bare igen i denne uge en bøn fra den beskedne kreds af danskere, som utrolig gerne vil tilbringe sommeren med den, de nu holder allermest af, og som har lidt svært ved at forstå, at kilometervis af kø ind til Danmark af tyske turister i titusindvis, som vi glæder os til kommer, så bliver sat i kontrast til, at det måske drejer sig om tusind kærester til danskere, der har kærester fra lande uden for EU. Derfor er det måske bare en anmodning om her i dag at give en lille smule håb til den her gruppe om, at når vi nu skal finde den rigtige måde at håndtere forholdet til vores omverden på, bliver der også mulighed for, at de kan få dem på besøg her i sommerferien.

Kl. 13:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Statsministeren.

Kl. 13:31

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Nu har vi jo lavet meget af den her genåbning af Danmark sammen, og det ser ud til, at den har virket, og at vi kan åbne det meste af vores samfund igen, uden at smitten er kommet ud af kontrol. Eksemplet i Hjørring viser os jo også, hvor farlig virus stadig væk er, og derfor synes vi fortsat, det er en god idé, også hvad angår grænser

-i øvrigt i lighed med stort set alle andre lande - at gøre det her gradvis og kontrolleret. Men som i al anden genåbning håber vi jo hele tiden på at kunne rykke tingene frem, og hvis tingene går godt, så kan vi jo endnu mere.

Derfor ligger den 31. august jo ikke mere fast, end at vores håb er, at vi på baggrund af objektive kriterier vil kunne lave en rejsevejledning, i virkeligheden både ind og ud af Danmark, byggende på nogle objektive kriterier, afhængigt af situationen både her og der, sådan at folk kan rejse mere frit, end hvad tilfældet er i dag. Vores fokus ville nok i første omgang være på Europa, i lighed med mange andre europæiske lande, og så er der nogle grupper med det, vi kan kalde anerkendelsesværdige formål, eksempelvis et parforhold, hvor vi jo har løsnet ganske meget og det vil være naturligt at diskutere det videre.

Kl. 13:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Morten Østergaard. Så er det fru Pia Olsen Dyhr, SF. Værsgo.

Kl. 13:32

Spm. nr. US 82

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg vil gerne starte med at komme med en rigtig glædelig nyhed. Det er nemlig, at regeringen i dag åbner op for, at vi skal have kortere skoledage i vores folkeskole. Det synes jeg jo er en positiv nyhed, og vi er rigtig glade for det i SF. Det har været et ønske fra SF's side rigtig længe. Nu ved jeg godt, at der er mange, der gerne vil lave evalueringer af alt muligt i forbindelse med coronaen og især af politiske processer, men jeg synes jo, at den evaluering, der er interessant i forhold til corona, også handler om at kigge på de gode erfaringer, vi har derude.

Det er de børn, der har fået en anden skoledag. Mange af dem, der er kommet tilbage og har oplevet kortere skoledage, har måske også fået mere ud af skolen. Når vi kigger på vores daginstitutioner, har vi haft bedre normeringer, end vi har haft i massevis af år, og børnene virker også her gladere og mere trygge. Det samme gør sig i virkeligheden også gældende i forhold til danskernes forhold til naturen, for de har lige pludselig opdaget den under coronaen. Så der er også sket mange gode ting under coronaen, samtidig med at der selvfølgelig er rigtig meget forfærdeligt.

Jeg synes jo, at vi af coronaen kan lære en måde at drive skole på i fremtiden. SF's forslag er helt konkret en kortere skoledag og har været det længe. Vi har kæmpet for det. Vores forslag har været, at man afkorter skoledagen med 1 time hver dag og bruger de ressourcer, man får ved det, på at sænke klassekvotienten og tilføre en ekstra lærer eller for den sags skyld en pædagog i alle dansktimer i de mindre klasser. Det kan sådan set gå op. Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge statsministeren, om det er en seriøs overvejelse i regeringen, at man er klar til at indkalde til konkrete forhandlinger til efteråret, hvor man kan aftale kortere skoledage og f.eks. flere timer med to voksne.

Kl. 13:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren.

Kl. 13:34

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg forsøger altid at have et åbent sind, også hvad angår skoledagens længdes betydning. Jeg ved nu ikke, om det er så entydigt, hvad erfaringerne i forbindelse med coronaen er, for mange børn har jo også oplevet at være for lidt i skole i den her periode og har faktisk savnet deres skolegang og savnet at have noget struktur i

7

skoledagen. Så måske skulle vi gøre os den umage – og det gælder nok i virkeligheden både den offentlige og den private sektor, men her vil jeg zoome ind på den offentlige sektor – at spørge, hvad vi samlet set har gjort af erfaringer på børneområdet, på skoleområdet, på sundhedsområdet, inden vi drager forhastede konklusioner på et enkelt område. Men jeg vil da også i den her diskussion forsøge at have et åbent sind.

Kl. 13:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Pia Olsen Dyhr, værsgo.

Kl. 13:35

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det var dejligt, især fordi regeringens egen minister jo har foreslået, at der skal være kortere skoledag. Jeg ved jo, det er et ønske fra SF, men jeg ved også, at der er en del andre forligspartier, som er meget interesserede i det. Så jeg håber da, man vil indkalde til forhandlinger, og vi er i hvert fald klar til det.

En anden ting, som vi har brugt ufattelig meget tid og mange kræfter på her de sidste uger, tror jeg jeg vil tillade mig at sige, er Danmarks position i forhold til EU's kommende budget. Det er lidt en anden boldgade, selv om man nogle gange godt kunne tænke sig, der havde været en skolelærer indover. Senest er vi jo havnet i den historiske situation, at vi ikke engang ved, om Venstre bakker op om, hvorvidt EU skal have et budget, hvilket jeg synes er en lille smule absurd. Jeg tror ikke, det er sket i 30 år, og så endda med en Ellemann ved roret. Jeg tænker, at æblet alligevel nogle gange falder lidt langt fra stammen. Vi er i den grad afhængige af, at vi har et stærkt EU, der kan presse på for en global grøn omstilling, og derfor kunne jeg godt – for mandatet er jo meget grønt i forhold til EU's budgetter – tænke mig at spørge statsministeren om, hvilke alliancer regeringen har indgået, og hvilket forarbejde regeringen gjort for at sikre et godt grønt budget? Hvem står vi sammen med i den kamp?

Kl. 13:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren, værsgo.

Kl. 13:36

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Her står vi sammen med en række forskellige lande, og det gælder både de lande, vi aktuelt arbejder meget tæt sammen med i forhold til omfanget af budgettet, som alle er optaget af i forbindelse med den grønne omstilling, men det gælder også store lande som eksempelvis Spanien og Frankrig, som vi diskuterer meget klima med. Men man skal i øvrigt heller ikke være blind for, at en række andre lande i EU, der normalt ikke markerer sig på den grønne dagsorden, er meget, meget optaget af det her. Så min oplevelse er faktisk, at vi har ganske mange allierede. Jeg vil sige, at det jo har givet genklang og genlyd i hele verden, at et politisk flertal – og det er jo i høj grad SF's fortjeneste – har vedtaget en 70-procentsmålsætning, og det placerer os også ret godt i det europæiske samarbejde.

Så må jeg jo bare bekræfte, at hvis ikke der havde været et ansvarligt flertal i Folketinget i forhold til mandatgivning og regeringen så valgte at følge Venstres tilgang, ville Danmark jo reelt blokere for, at der overhovedet kunne vedtages et budget i EU, og så ville det europæiske samarbejde jo fuldstændig falde fra hinanden.

Kl. 13:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Pia Olsen Dyhr, værsgo.

Kl. 13:37

Pia Olsen Dvhr (SF):

Ja, og det ville jo være absurd i en tid, hvor vi i den grad har brug for EU som en global spiller.

Mit sidste spørgsmål går i en tredje retning, for det handler nemlig om vores fælles natur. Jeg ved, at jeg har benyttet mig af den under corona, og jeg ved, at statsministeren har benyttet sig af den, og jeg tror, det er tilfældet for rigtig mange danskere. I hvert fald har jeg mødt flere løbere, der fortæller mig, at de har set statsministeren vandre rundt ude i Hareskoven.

Naturen betyder jo noget for en. Den giver en mulighed for ro, den giver en mulighed for eftertanke, og i virkeligheden har statsministeren og jeg jo også forpligtet os til en aftale om, at der *skal* skabes mere natur i Danmark og mere plads til vild natur. Vi gik jo til valg med et fælles udspil om biodiversitet, hvor vi sagde, vi ville samle interessenterne, og de ville få 100 dage til at komme med deres bud på, hvordan vi kunne lave en naturplan for Danmark. Nu er det jo ingen hemmelighed, at der er gået mere end 100 dage efter valget, og jeg ved godt, at der har været en coronatid, men selv hvis man trækker coronatiden fra, er det lang tid. I SF er vi hundrede procent klar til at bidrage, og vi ved, at interessenterne også er det, så kan statsministeren løfte sløret for, hvornår regeringen vil rykke på det område?

Kl. 13:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 13:38

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg vil sige, at hvis SF sådan har spioner ude og følge min færd i naturen, vil de sikkert kunne bekræfte, at jeg har gået ganske mange ture og talt i telefon, ikke mindst med landets partiledere undervejs i det her forløb, og jeg tror, eller vi ved faktisk, for det er allerede målt, at danskerne har brugt naturen i et omfang, vi måske aldrig har gjort før – i hvert fald i moderne tid. Den har givet roen, og det er også det sted, hvor man har kunnet være. Det er i øvrigt en påmindelse om den nedlukning af Danmark, der har været, i modsætning til mange andre lande, for vi har ikke haft udgangsforbud, da det ikke har været nødvendigt at have det i Danmark; vi har kunnet komme ud, vi har kunnet røre os, vi har kunnet være sammen, og det har forhåbentlig bekræftet endnu flere danskere i, hvorfor dansk natur er så vigtig. Og ja, vi skal videre på biodiversitetsområdet.

Jeg må jo også bare erkende som statsminister efter det her forår i år 2020, at vi ikke har nået alt det, vi havde planer om at gøre. Det er ikke glemt, og det er heller ikke slettet fra dagsordenen, men det er udskudt. Så lad os i fællesskab diskutere videre, hvordan vi sikrer det.

Så vil jeg bare bekræfte, at det manglende mandat – jeg troede så faktisk, at der var givet et mandat fra Venstre i dag – jo er en svækkelse af EU, det er ikke en styrkelse.

Kl. 13:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til fru Pia Olsen Dyhr. Og så er det fru Pernille Skipper, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:39

Spm. nr. US 83

Pernille Skipper (EL):

Nu har vi lige været igennem – eller står faktisk midt i – en alvorlig sundhedskrise. Rigtig mange mennesker har kunnet arbejde hjemme og gå ture i naturen og tale i telefon, mens de arbejdede, og rigtig

mange mennesker har ikke kunnet gøre det. Nogle af dem med de laveste lønninger, som i forvejen har nogle af de allermest nedslidende jobs, har siddet i kassen i supermarkedet, har kørt busserne, har knoklet, har gjort rent, har reddet liv, og nogle af de mennesker er hårdt ramt, ikke kun af sundhedskrisen, men også af den økonomiske krise, som er kommet med coronaen.

Tusindvis af mennesker har allerede mistet deres job, og rigtig mange af dem er også inden for de lavtlønnede områder, så vi har altså at gøre med en gruppe mennesker, som både er nogle af de lavest lønnede i vores samfund, som er blandt dem, som er mest udsat for smitterisiko i en sundhedskrise, og som er mest udsat for arbejdsløshed i en økonomisk krise, og så bor rigtig mange af dem i almene boliger.

Det at miste sit arbejde er – især hvis man ikke har en opsparing eller friværdi i huset – i sig selv en stor katastrofe. Det tror jeg godt at statsministeren er meget, meget bevidst om. Men lige nu står vi en situation, hvor det for nogle af de mennesker, der bor i almene boligområder, også kan betyde, at man mister sit hjem, fordi vi har en ghettolovgivning, som betyder, at ud af flere kriterier er bl.a. en stigende arbejdsløshed i et område noget, der kan resultere i, at man kommer på den såkaldt hårde ghettoliste, og så skal 60 pct. af boligerne i et område pludselig enten sælges fra eller rives ned. Med andre ord er nogle af de mennesker, som arbejder i de mest nedslidende jobs, som har været mest udsatte i forbindelse med en sundhedskrise og har mistet jobbet først, også nogle af dem, som nu kan se en fyreseddel resultere i, at både de og deres naboer må flytte fra deres hjem. Rigtig mange beboerformænd og boligforeninger har appelleret til, at regeringen suspenderer ghettolisten.

Er regeringen ikke enig i, at det er en urimelig konsekvens af coronakrisen for de mennesker?

Kl. 13:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren, værsgo.

Kl. 13:42

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Altså, hvis man nu forestillede sig, at det vitterlig var en direkte konsekvens af coronaen, at der i en kort periode var en overrepræsentation af borgere bl.a. med ikkevestlig baggrund i udsatte boligområder, som stod uden for arbejdsmarkedet, så ville jeg måske tendere til at sige ja, men det er jo bare slet ikke det, vi taler om. Vi taler om 40 års fejlslagen politik. Det er jo det, vi taler om. Vi taler jo ikke om et øjebliksbillede her – vi taler om 40 år, hvor vi som samfund desværre med skiftende regeringers accept passivt eller aktivt har accepteret, at den almene boligsektor har skullet påtage sig et langt større ansvar, både socialt og integrationsmæssigt, end noget andet område i det her samfund, og hvor du i dag har boligområder, hvor det er almindeligt ikke at gå på arbejde, hvor der udøves social kontrol, hvor du skal lytte godt efter for også at høre danske gloser osv. Det er jo ikke et øjebliksbillede. Det er i mine øjne et af de største problemer, vi har i det her land, og derfor synes jeg ikke, det er coronasituationen, der skal afgøre, om vi skal gøre op med de udsatte boligområders problemer eller ej og sørge for, at der er kommer en større spredning, ikke mindst af etniske minoriteter, i det her samfund, hvad angår boligpolitikken. For boligpolitikken sætter sig i daginstitutionerne og skolerne og i efterfølgende muligheder for at få beskæftigelse og bryde den kedelige cirkel, som for mange familier befinder sig i.

Så hvis det var et øjebliksbillede, så måske ja, men det er det ikke – vi taler om 40 års fejlslagen politik, og den er vi heldigvis en del partier der er enige om at få gjort noget ved, og det kommer vi altså til at fastholde.

Kl. 13:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Fru Pernille Skipper.

Kl. 13:43

Pernille Skipper (EL):

Undskyld, men det er jo simpelt hen ikke rigtigt. Det er jo netop et øjebliksbillede, som afgør, om nogle helt konkrete boligområder tipper i forhold til den der grænse, som et folketingsflertal har sat, og om man får en chance for at arbejde for at trække et boligområde i en bedre retning – for ja, der er rigtig mange problemer mange steder - eller om man tipper over den magiske grænse og så lige pludselig skal rive boliger ned og sælge fra i stedet for at arbejde på at gøre tingene bedre. Det er jo et øjebliksbillede, der gør det, og det står fuldstændig i kontrast til alle andre områder i det her samfund, hvor vi har givet et pusterum. Vi har sagt til de arbejdsløse: Død periode i dagpengetiden – de her måneder gælder ikke. Vi har sagt til erhvervslivet: Her! Penge til løn, til faste udgifter, til det hele. Vi har sagt det til luftfartsbranchen og til museer, nemlig at det her øjebliksbillede med en økonomisk krise, der rammer så hårdt og så hurtigt, er der ikke nogen der er skyld i. Hvorfor skal konsekvenserne ikke afbødes for lige præcis de mennesker, der bor i almene boligområder?

Kl. 13:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren.

Kl. 13:44

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men jeg synes jo ikke, at det er et spørgsmål, om det lige præcis tipper, altså at det er det, der er problemet. For sagt lige ud af posen: Om du ligger lidt til den ene side eller lidt til den anden side, er problemerne i de områder jo de samme. Og nu har jeg fulgt integrationspolitikken og også haft andre holdninger, end jeg har i dag, i hvert fald i 25 år. Og ligegyldigt hvad der har været forsøgt af behjertede projekter – og i øvrigt sagt her: som har kostet milliarder af kroner - så er det jo ikke lykkedes os at bryde den virkelig, virkelig farlige udvikling, der er sket i vores samfund. Tværtimod er den kun blevet værre; den er kun blevet værre. Og jeg synes, at det er et kæmpemæssigt problem, at der er områder i Danmark, hvor jeg ikke selv kommer, og hvor jeg ikke ville turde at lade mine egne børn gå om aftenen. Det kan jeg ikke forsvare gør sig gældende i vores samfund. Derfor bliver vi nødt til at fortsætte den udvikling, der er i gang, hvor mennesker, der er udfordret af den ene eller den anden eller den tredje årsag, ikke bliver overladt til sig selv og andre mennesker, der er i en lignende situation. Sagt med andre ord: Resten af landet bliver nødt til at påtage sig et større ansvar, og det kan ikke kun være den almene boligsektor, der skal påtage sig en integrationsopgave.

Kl. 13:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Fru Pernille Skipper for sit sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 13:46

Pernille Skipper (EL):

Jamen undskyld, det holder jo ikke. Statsministeren er jo en del af det flertal, som siger, at når man når et bestemt punkt, skal det resultere i nedrivninger. Man kan godt sige, at uh, det må vi holde fast i, men for de mennesker, der bor i de ejendomme, som skal rives ned eller sælges fra, er det her altså ikke bare sådan collateral damage. Det er et problem oven i mange andre problemer, som også har noget at gøre med klasser i vores samfund – som har noget at

gøre med, hvem der er lavest lønnede. Et af kriterierne er jo arbejdsløshed. Det er jo derfor, at de falder. Det er derfor, at boligerne skal rives ned. Det er da, fordi der er en masse mennesker, der har mistet deres arbejde, men det er jo ikke noget, de kan gøre for. Det er jo hverken udtryk for en bestemt kultur eller religion eller for dovenskab eller noget som helst andet. Det er et udtryk for, at corona har ramt Danmark og hele verden og har medført en økonomisk krise. Det er udefrakommende, fuldstændig som det er for alle andre. Hvorfor skal de straffes?

Kl. 13:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 13:47

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Først anerkender jeg jo ikke, at det, at vi vil have et land, der hænger bedre sammen, er at straffe folk, faktisk tværtimod. Den arbejdsløshed, der er et problem i de udsatte boligområder eller ghettoer, som nogle kalder det, er jo ikke coronaarbejdsløshed. Det er jo en strukturel ståen uden for arbejdsmarkedet, som vi har set igennem årtier. Altså, vi taler bl.a. om kvinder med ikkevestlig baggrund, der ikke har været på arbejdsmarkedet i 25 år. De var ikke på arbejdsmarkedet før corona, og nogle af dem ønsker stadig væk ikke at træde ind på arbejdsmarkedet. Det er jo et strukturelt problem, at du har for mange mennesker, der ikke kan vores sprog; at der udøves social kontrol; at der er for stor kriminalitet; at der er for mange mennesker, der ikke er en del af arbejdsmarkedet. Det betyder ikke, at der ikke også i de områder er masser af mennesker, der går på arbejde og opfører sig ordentligt og er lige så trætte af kriminaliteten, som spørger og svarer er. Men de udfordringer, der er i de her boligområder, er strukturelle. De er overleveret fra årti til årti. Den indsats skal vi passe på ikke at sætte over styr på grund af en konkret situation, som jeg anerkender gør situationen værre. Det anerkender jeg.

Kl. 13:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til fru Pernille Skipper.

Så er det hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:48

Spm. nr. US 84

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. EU er jo en utrolig vigtig sammenslutning af lande, der arbejder sammen om mangt og meget. Dansk medlemskab af EU har betydet alverden for danske arbejdspladser, for danske virksomheder, det er noget, der har gjort os rigere, det er noget, der har skaffet arbejdspladser. Når vi samarbejder i EU og f.eks. bliver enige om krav til effektiviseringer inden for energi, står der danske virksomheder parat og kan sælge endnu flere af deres produkter. Derfor er det vigtigt for os, at det mandat, som regeringen har fået i dag, også skulle gives. Og det mandat skulle gives, fordi regeringen selvfølgelig skal have mulighed for at tage ned og forhandle. Jeg ser også det, der ligger i mandatet, i lige linje med det, den tidligere regering stod for, nemlig mådehold, og at det ikke skulle stikke af i en forhandling om de kommende 7 års budget.

Det, der er afgørende for os, er, at i det mandat, der er givet, er EU afskåret fra at kunne opkræve nye skatter og afgifter direkte hos borgere og virksomheder. Det synes vi er meget vigtigt og væsentligt. Men uanset hvad tilgang man har til det – i forhold til diskussioner om mandatgivning eller ej og indgang til det europapolitiske spørgsmål – så vil jeg bare gerne bede statsministeren her i dag om

at bekræfte, at i fortiden, nutiden og fremtiden er det den til enhver tid siddende regering, der ene og alene har ansvaret for at finansiere det, det måtte koste, skulle der komme en ekstra regning. Det har absolut intet med en mandatgivning at gøre, det har kun noget at gøre med, hvem der har ansvar for den til enhver tid gældende finanslov.

Jeg har aldrig hørt, at det har været andet, og jeg tror, det er vigtigt nu – hvor vi er i et rum, hvor offentligheden følger med – at få bekræftet, at det her ikke handler om noget som helst med finansiering, men at det er regeringen, der har ansvaret, og at dem, der giver mandat, på intet tidspunkt har ansvar for finansieringen af en eventuel ekstraregning.

Kl. 13:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Statsministeren, værsgo.

Kl. 13:50

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det kan jeg bekræfte. Og jeg kunne jo så sætte mig ned igen. Men altså, nu er det ikke, fordi jeg skal stå her og afsløre de diskussioner, der pågik i Socialdemokratiet for 5 år siden, da vi lige var startet livet i opposition. Men hvis jeg alligevel skal åbne en dør, tror jeg, det er sådan, at når man gør det, er der jo altid diskussioner om, hvordan man skal man tilrettelægge indsatsen over for den nye regering. Og der valgte vi, og det er jo med omkostninger, at man træffer det valg, det ved man godt, i hvert fald på den korte bane, at når det drejer sig om udenrigspolitikken og sikkerhedspolitikken – og for vores vedkommende også retspolitikken; og så tilføjede vi faktisk udlændingepolitikken som noget nyt, det kan man så diskutere hvor placerer sig; vi synes, det placerer sig fint i det selskab må der bare for Danmarks vedkommende ikke være slinger i valsen. Og hvad angår forhandling af et budget: Det er helt uinteressant, hvilken regering der sidder, for det er en tilfældighed i Danmark. Vi har det med at skifte regeringer i det her land, også ofte, og det er helt tilfældigt, i og med at det er 7-årige budgetter, hvem der har ansvaret for at forhandle det budget på plads. Og derfor varetager man Danmarks interesser og ikke sine egne interesser: Når det handler om udenrigspolitik – og det er det her – når det handler om sikkerhedspolitik, når det handler om retspolitik, så bør man afstå fra almindeligt politisk fnidder og fnadder og sætte Danmarks interesser højest. Og jeg mener, at det var det, der skete, i hvert fald for en række partiers vedkommende i dag.

Kl. 13:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Søren Pape Poulsen, værsgo.

Kl. 13:52

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak. Jeg går til et andet emne, for det her kan man jo tale om i flere dage, og det er spændende diskussioner. Men lad os gå lidt tættere på: Det var jo en fornøjelse at se, hvordan bilerne holdt i kø natten til mandag ved den dansk-tyske grænse. Det er jo en fornøjelse, når der er så mange mennesker, der bare ikke kan vente med at komme op og nyde glæderne i vores fædreland. Det er godt for vores turismeerhverv, det er godt for vores butikker, det er godt for vores restaurationer, det er godt for rigtig meget, at det er kommet dertil.

Nu forstår jeg på det, at regeringen er på vej med noget. Men hvor hurtigt forventer statsministeren det kan gå? Er der tale om, at vi kun taler EU? Taler vi også uden for EU? Altså i bund og grund er der nogle virksomheder herhjemme, der i den grad er præget af, at grænserne er så forholdsvis lukkede, som de er. For uanset hvor meget vi diskuterer, er grænserne jo stadig væk temmelig lukkede, for nu at sige det pænt. Og dansk erhvervsliv, stort som småt, har

brug for, at vi åbner langt mere op for rejsende og for turismen. Hvor langt er vi med det?

Kl. 13:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 13:53

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det ligger så lidt i forlængelse af den diskussion, jeg også havde tidligere med hr. Morten Østergaard. Og jeg har lyst til først lige at understrege, at hvad angår erhvervsrejser, har vi jo åbnet op, og det har været vigtigt, ikke alene for regeringen, men også for mange af Folketingets partier. Det, vi taler om nu, er, om vi kan åbne yderligere op end det, vi allerede har gjort. Jeg har også lyst til at understrege, at langt, langt de fleste lande, vel nærmest med undtagelse af Sverige, har valgt en gradvis genåbning af grænserne. Der er ikke nogen, der bare har åbnet deres grænser, og så sent som i dag har vi modtaget nyheden om, at det ser ud til, at der er en række borgere, der er kommet smittede på et fly fra Pakistan til Danmark. Og det viser jo noget om, at selvfølgelig skal man tænke sig om, i forhold til hvordan man gør det her. Vi vil selvfølgelig rigtig gerne kunne åbne grænserne yderligere op, og vi vil gerne have lov til tale med Nævnet, inden vi offentliggør vores tanker sådan direkte. Men vi har også talt om på kryds og tværs igennem tiden, om vi kan opstille nogle objektive kriterier for sygdomssituationen i landet og det så kan afspejle sig, i at man både kan rejse ind og ud. Det er noget af det, vi kigger på, og det skal selvfølgelig gerne være inden den 31. august.

Kl. 13:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Søren Pape Poulsen for det sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 13:54

Søren Pape Poulsen (KF):

Nu har vi jo lavet en aftale her natten til mandag om feriepenge og en lang række andre ting. Vi udfaser hjælpepakkerne, og vi sætter stille noget andet i stedet. Noget af det, som jeg ikke et øjeblik er i tvivl om betyder rigtig meget for dansk erhvervsliv – for restauranter, for hoteller, for de forskellige virksomheder – er jo de restriktioner, vi stadig væk har. Jeg tror ikke, jeg siger for meget, når jeg fortæller, at da jeg spurgte finansministeren på sådan et bilateralt møde, om de her restriktioner ikke kunne indgå i diskussionerne, fordi de jo betyder meget, så fik jeg det svar, at det vist var noget, partilederne og statsministeren havde forhandlet, og at vi nok skulle fortsætte det der. Det synes jeg er fair nok.

Men hvornår er det så, vi fortsætter det? Altså, jeg tror ikke, at jeg kan møde noget menneske i det her land, der er i stand til at redegøre for de retningslinjer, der er på de forskellige områder, og på et tidspunkt skal vi vel skridtet videre, hvor det bliver nemmere for cafeerne, hvor det bliver nemmere for hotellerne, hvor det bliver nemmere for restauranterne. Hvornår er det statsministerens tanke at vi skal videre med det? For de restriktioner, der er, holder jo stadig væk mange tilbage.

Kl. 13:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren, værsgo.

Kl. 13:55

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Altså, nu synes jeg jo faktisk, at vi har afholdt os fra at have en politisk forhandling om retningslinjerne, hvad jeg synes har været klogt. Det bliver i mine øjne nødt til at være i det partnerskab, som

faktisk har fungeret i et langt stykke tid, med selvfølgelig sundhedsmyndigheder på den ene side og så dem, der har ansvaret for den aktivitet, der pågår, på den anden side. Jeg vil nødig have, at det er os som politikere, der skal sidde og beslutte, om der skal være 1 m, 1½ m eller 2 m imellem os.

Jeg vil sige, at det nu er mit indtryk – og jeg har måske selv lidt aktivt valgt til at være ude at spise nogle gange her på det sidste, både fordi jeg gerne vil støtte det, men selvfølgelig også for at høre, hvordan det går – at det egentlig går overraskende godt på eksempelvis restauranterne og cafeerne med at få gang i aktiviteterne igen, også selv om der er retningslinjer. Og her vil jeg selvfølgelig også i høj grad lytte til sundhedsmyndighederne, for jo tættere vi kommer på hinanden, og jo mindre rent der er, altså hvis der ikke bliver vasket hænder, sprittet af og de ting, jo større er risikoen for, at smitten kommer ud af kontrol. Så det vil jeg meget nødig underkaste en direkte politisk forhandling.

Kl. 13:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Søren Pape Poulsen.

Så går vi videre til fru Pernille Vermund, Nye Borgerlige.

Kl. 13:56

Spm. nr. US 85

Pernille Vermund (NB):

Tak. Regeringen har besluttet at sende en check på 1.000 kr. til bl.a. ikkevestlige indvandrere og efterkommere, som lever mere eller mindre permanent på offentlig forsørgelse. Der er i øjeblikket ca. 32.000 ikkevestlige indvandrere og efterkommere i kontanthjælpssystemet. Hvorfor skal de have flere penge? Hvorfor skal danskere gå på arbejde og betale skat til, at statsministeren kan sende en check på 1.000 kr. til mennesker, der ikke selv yder noget – mennesker, der i alt for mange tilfælde aldrig nogen sinde har bidraget og heller ikke kommer til det?

Jeg kan forstå på regeringen, at det er, fordi man regner med, at de vil bruge pengene, og det er der vel ret beset også andre der kan finde ud af; mon ikke det er et af de dårligste argumenter overhovedet for at give flere penge til ikkevestlige indvandrere og efterkommere. Der er f.eks. 15.000 med dansk oprindelse, som hænger fast i de håbløse ressourceforløb i jobcentrene. Det er de mennesker, som statsministeren kalder Arne – danskere, som statsministeren har lovet hjælp, men som endnu ikke har set skyggen af en løsning. De får nu det samme beløb udbetalt som migranter og indvandrere. Der er også 300.000 enkeltmandsvirksomheder, hvoraf mange kæmper en stridsom kamp for overlevelse med lange dage, korte ferier og lav indtjening. De mennesker leverer masser af værdi, men de tjener ofte ikke så meget selv. Dem kunne man have sendt en check, i stedet for at begave uproduktive indvandrere og efterkommere, og lur mig, om ikke pengene ville være faldet på et tørt sted; de skulle nok være blevet sendt i omløb.

Så mit spørgsmål handler om rimelighed og retfærdighed. Regeringen har besluttet sig for at sende en check på 1.000 kr. til ikkevestlige indvandrere og efterkommere, som lever mere eller mindre på permanent offentlig forsørgelse: Hvorfor?

Kl. 13:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren.

Kl. 13:58

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg tror faktisk, jeg lige vil tage fat i ordet rimelighed , for skulle vi ikke af hensyn til de danskere, der sidder og lytter med, lige gengive, hvad det er, der er lavet en aftale om. Hvis man kun lytter til det

her, lyder det, som om regeringen sammen med en række partier har valgt specifikt at sende 1.000 kr. til danskere med ikkevestlig baggrund. Det er jo simpelt hen ikke rigtigt. Der er lavet en bred politisk aftale med fokus på eksport og udbetaling af feriepenge, og så er der enighed om, at de mennesker, der af forskellige årsager ikke er en del af arbejdsmarkedet, kan få 1.000 kr. Det er det, vi taler om, og der er jo simpelt hen ikke nogen rimelighed – apropos – i at udlægge det på den måde, der er tale om her.

Det er så rigtigt, at en del af dem, der er på overførselsindkomst, ikke har oprindelig dansk baggrund. Men, jeg prøver bare lige et tankeeksperiment, skulle man så have siddet og lavet en politisk aftale, som egentlig ikke handler om at overføre penge, men om at stimulere efterspørgslen – det er jo det, der er lavet en aftale om; det er jo ikke om alt muligt andet – og sagt, at alle dem, der ikke får feriepenge, fordi de ikke er en del af arbejdsmarkedet, men i stedet er på en overførselsindkomst af forskellige årsager, skal have 1.000 kr., medmindre de har en etnisk minoritetsbaggrund? Var det den beslutning, vi skulle have truffet? Det ville jeg, det bliver jeg nødt til at være ærlig og sige, synes var en fuldstændig vild beslutning. Det her handler ikke om integration eller noget som helst andet; det handler om at stimulere dansk økonomi.

Men skulle man have truffet den beslutning, altså at give 1.000 kr. til folk med oprindelig dansk baggrund, men ikke til andre?

Kl. 14:00

Pernille Vermund (NB):

Jeg synes, det ville være en rigtig god idé at slå klart fast, at når man er i Danmark, er vores velfærdssystem til danskere og ikke til udlændinge. Så ja, det havde jeg syntes var en rigtig god idé, og det ville vi have støttet i Nye Borgerlige.

Men det svar tvinger mig så til at stille et mere principielt spørgsmål. Mener statsministeren, at migranter og indvandrere skal have flere og højere offentlige ydelser betalt af danske skattepenge, eller skal ydelser til udlændinge og indvandrere generelt være færre og lavere? Svaret burde være indlysende, men jeg er oprigtigt i tvivl, og det bliver jeg så endnu mere efter det svar, som jeg får her i dag, for i den her folketingssamling har regeringen kun sørget for at forhøje ydelserne og give dem til flere udlændinge. Tre gange har regeringen hældt flere penge ud til det formål. Nul forslag om færre ydelser. Nul forslag om lavere ydelser. Hvornår vil ministeren sørge for, at offentlige ydelser til ikkevestlige indvandrere og deres efterkommere bliver lavere og færre?

Kl. 14:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren.

Kl. 14:01

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Nu er fru Pernille Vermund og jeg faktisk tit enige om ganske mange ting. Jeg bliver lige nødt til at få gjort den her diskussion færdig, for jeg skal bare lige forstå det. Hvis vi så har en mand, der er kommet hertil et eller andet sted fra, har arbejdet i 36 år på det danske arbejdsmarked, måske ikke haft nogen sygedage, betalt sin skat, gået hen og stemt til valgene, har trænet noget fodbold nede i klubben, eller hvad han har gjort – lad os sige, at han har arbejdet i 36 år; måske har han ovenikøbet haft corona, fordi han kører i bus – skulle vi så have siddet der forleden nat og sagt: Dig der, lige dig, selv om du har været på det danske arbejdsmarked i 30-40 år og har bidraget med alt, hvad du har kunnet, så skal du ikke have 1.000 kr.? Var det det valg, vi skulle have truffet? Det synes jeg er helt vildt.

Vi kan sagtens have en diskussion om ydelser. Jeg er ikke tilhænger af, at man bare sætter ydelserne op. Jeg mener, vi har gjort en kæmpe fejltagelse ved f.eks. i 1980'erne og 1990'erne at have høje ydelser og også accepteret, at for mange ikke er kommet ind på

vores arbejdsmarked, men der er jo masser af mennesker med minoritetsbaggrund, der knokler for det her samfund, der går på arbejde og gør alt, hvad de skal. Skulle ham, der måske er på sygedagpenge efter 36 år, ikke have haft de 1.000 kr.?

Kl. 14:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Fru Pernille Vermund. Værsgo til sidste spørgsmål.

Kl. 14:02

Pernille Vermund (NB):

Men jeg tror faktisk, at netop det her udfordringen for Socialdemokratiet i øjeblikket. Man siger alt det rigtige, men man gør alt det forkerte, for man bliver ved med at hæve ydelser til ikkevestlige indvandrere og efterkommere, altså udbetale danske skattekroner til folk, der kommer hertil og for en alt for stor dels vedkommende ikke bidrager til fællesskabet. Men lad den ligge.

Sidste spørgsmål handler om EU – og tiden er ved at løbe ud. For et par måneder siden var der ingen tvivl hos Socialdemokratiet og statsministeren om, at EU's budget skulle holdes i ro. Regeringen gjorde faktisk et stort nummer ud af, at man havde allieret sig med andre lande i en sparebande. Regeringen gjorde danskerne opmærksomme på, at EU's budget skal vedtages med enstemmighed. Det er et af de få steder, hvor vi stadig væk kan stå fast, når de andre vil løbe af sted.

Nye Borgerlige støttede regeringen i den tilgang. Budgettet skulle holdes nede, om nødvendigt med et dansk veto. Det holdt ikke længe, og jeg undres: Hvorfor skal danskere betale mere, når danskerne i forvejen er dem, der slider hårdest i det og betaler den højeste skat?

I Sydeuropa arbejder man gennemsnitligt færre timer end i Danmark. I Sydeuropa har man gennemsnitligt lavere pensionsalder. Kvindernes deltagelse på arbejdsmarkedet er lavere; man finansierer velfærd med lån og kører med store underskud. Så hvor er rimeligheden i, at danskerne skal betale mere, før sydeuropæerne har bragt orden i eget hus?

Kl. 14:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Tak for det. Statsministeren, værsgo.

Kl. 14:03

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes, der er to ting i det her. Det ene er, at jeg mener grundlæggende, at vi skal holde budgettet i ro – det er det, vi kæmper for. Vi havde håbet på at få et bredt mandat af Folketinget til at tage den kamp, og det håber jeg stadig væk på, for det er det, der tjener Danmarks interesser bedst; om det bliver vi ikke uenige. Og jeg synes fortsat, at det er grundlæggende urimeligt, at vi – og i øvrigt med den argumentation, der også bliver brugt her – med den arbejdsmarkedspolitik, den skattepolitik, den pensionspolitik, der er i Danmark, så bare skal have et budget, der vokser derudad, når andre lande ikke har truffet nogle af de samme beslutninger.

Veto bliver vi simpelt hen ikke enige om, for jeg vil ikke anbefale, at Danmark blokerer for, at Europa kan have et budget. Risikoen for, at Europa ville falde sammen, er ganske enkelt for stor.

Jeg kunne bare så godt tænke mig at få svar på det spørgsmål, jeg stillede før: Hvis en mand, der har arbejdet i Danmark i 36 år og betalt sin skat og måske ovenikøbet har været medlem af en a-kasse, nu er på sygedagpenge, måske i en kort periode, skulle man så have pillet ham ud og sagt helt specifikt: Du må ikke få de 1.000 kr.?

Kl. 14:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak, det bliver så ikke nu, for spørgsmålet er slut. Så er det hr. Alex Vanopslagh, Liberal Alliance. Værsgo. Kl. 14:05

Spm. nr. US 86

Alex Vanopslagh (LA):

Jamen det er da en fremtid, jeg også vil se frem til, tror jeg. Ja, i forhold til det økonomiske spørgsmål tror jeg da at det ville være ret fornuftigt. Så kom sandheden for en dag. Det skaber overskrifter, breaking news. (*Munterhed*). Tiden går, og jeg bliver simpelt hen nødt til at nå at stille mit spørgsmål også. (*Formanden*: Jeg tror, vi skal give en chance for det).

Kl. 14:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Alex Vanopslagh, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 14:05

Alex Vanopslagh (LA):

Her i søndags kom jeg til at tænke på den retfærdighedslogik, der hersker i børnehaver – der er jo sådan en særlig børnehaveretfærdighed: Hvis Peter har pålægschokolade med i madpakken, så skal Lise også have pålægschokolade, for ellers er det jo synd for Lise. Det er også lidt den logik, der synes at have trumfet lidt igennem i den aftale, som regeringen indgik her i weekenden sammen med de røde støttepartier, og af en eller anden grund var der også nogle borgerlige partier, der syntes, at det her var en fantastisk aftale, hvor man bl.a. aftalte, at der skulle gives 1.000 kr. som sådan en engangsudbetaling, en check, til alle de danskere, der står uden for arbejdsmarkedet. Der synes logikken at være, at fordi folk, der har tjent deres egne penge, og som er blevet tvunget til at spare dem op, og som har fået beslaglagt deres feriepenge, får en del af de her penge tilbage, så skal andre, der ikke har tjent deres egne penge, også lige have en check, for ellers er det da synd for dem.

Det er det, der synes at være logikken, og det har jo den uheldige konsekvens og den urimelighed, synes jeg, at alle dem, der så går på arbejde og skal betale den her regning, jo egentlig skal tjene 2.000 kr. for så at aflevere 1.000 kr. i skat, som man så kan give videre til dem, der ikke er i arbejde. Der vil jeg gerne høre statsministeren: Hvad er det kloge i på den måde at stikke 1.000 kr. i lappen på folk uden for arbejdsmarkedet, og hvad er det rimelige i, at dem, der så går på arbejde, egentlig skal betale for dem, der ikke går på arbejde, bare fordi der er coronakrise? Det er jo ikke sådan, at dem, der står uden for arbejdsmarkedet, har været økonomisk berørt af coronakrisen, så der skal være en eller anden kompensation til dem. Så hvad er det rimelige i den her aftale, og hvad er i øvrigt det kloge ved det?

Kl. 14:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 14:07

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg sidder og tænker over, hvad der egentlig er det kloge eller for den sags skyld det rimelige i at forsøge at skille os ad som befolkning i den her situation. Hvorfor skabe en lidt kunstig modsætning mellem dem, der står uden for arbejdsmarkedet, og dem, der er på arbejdsmarkedet? Altså, ganske mange af dem, der står uden for arbejdsmarkedet, har været på arbejdsmarkedet. Det er jo landets pensionister, vi taler om. De er måske på sygedagpenge på grund af en arbejdsulykke. Der er jo alle mulige forhold, der gør sig gældende. Dem, der har mistet deres arbejde, som også nu får de 1.000 kr., ville da ønske, at de stadig væk var en del af arbejdsstyrken. Nu er de røget ud på grund af corona. Hvorfor det modsætningsforhold?

Jeg tager det lige en lille smule videre, for jeg tror ikke på, at vi kan lave en klog genopretning oven på en coronakrise, hvis vi hver især holder fast i vores partipolitiske afsæt. Jeg tror simpelt hen ikke, det vil være kreativ kapacitet nok. Min anbefaling vil være i så ekstraordinær en situation, at man møder diskussionen lidt mere pragmatisk end det, jeg synes der lyder her i salen i dag. Det er i hvert fald det, der er vores tilgang. Derfor afviser vi da heller ikke, at afgiftslettelser eller skattelettelser kan være en del af det. Hvorfor afvise det? Vi står i en helt ekstraordinær situation, og der får vi da behov for at tænke kreativt. Det synes jeg man gjorde i Finansministeriet i fællesskab forleden nat med en aftale, der handler om mange forskellige ting på en og samme tid. Men det der modsætningsforhold tror jeg simpelt hen ikke Danmark har brug for; jeg tror faktisk, vi har behov for det modsætte i den her situation.

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Hr. Alex Vanopslagh.

K1. 14:08

Alex Vanopslagh (LA):

Men det var jo ikke rigtig noget svar på spørgsmålet. Altså, regeringen har jo foreslået, at dem, der går på arbejde, skal give 1.000 kr. via skatten til dem, der står uden for arbejdsmarkedet, bare fordi de står uden for arbejdsmarkedet, og fordi der er coronakrise. Og ja, det mener jeg er urimeligt, altså at man skal bede folk, der går på arbejde, om, at de skal aflevere den her check til folk, der står uden for arbejdsmarkedet, for der er ikke noget sagligt, der taler for, at det er en god idé. Og det er jo ikke sådan, at folk økonomisk har været berørt af coronakrisen, hvis de er på kontanthjælp eller lignende. Hvis de blev arbejdsløse under krisen, får de i øvrigt også udbetalt deres feriepenge, for de har jo optjent feriepenge det foregående år.

Så jeg synes jo et eller andet sted, at det er regeringen, der må forklare det rimelige i det, i stedet for at vi skal forklare, hvorfor det er urimeligt. Det er det spørgsmål, jeg gerne vil have besvaret, nemlig: Hvad er det rimelige i, at folk, der står uden for arbejdsmarkedet, skal have en ekstra check? Og det kan jo kun blive betalt af dem, der går på arbejde; altså de skal så aflevere mere så at sige – i gåseøjne. Jeg er da sådan set enig i, at man skal være pragmatisk, men jeg synes da ikke, der er noget som helst pragmatisk i, at man tager penge fra folk, der går på arbejde, og giver dem til dem uden for arbejdsmarkedet, bare fordi de er uden for arbejdsmarkedet. Man siger: Værsgo, her er 1.000 kr. Der er ikke nogen saglig begrundelse for det. Det er da mere ideologisk, end det er pragmatisk – medmindre der er en klog grund til det, altså at der er et eller andet sagligt, der ligger bag, men så vil jeg gerne høre det fra statsministerens side.

Kl. 14:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren

Kl. 14:10

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det argument kan vi sagtens finde frem. For den aftale, der er lavet i Finansministeriet, handler om én ting, nemlig om at stimulere efterspørgslen, altså at give et bidrag til, at der kommer endnu mere gang i en dansk økonomi, som i øvrigt – i parentes bemærket – ser ud til at klare sig bedre, end vi frygtede. Det tror jeg er ret vigtigt at få sagt, for nogle gange, når man lytter til debatten her, kan det jo lyde, som om alt er i fryseren, men det er faktisk ikke tilfældet. Vi har klaret os godt igennem i hvert fald første runde af corona. Det begynder vi også at kunne se bredere i samfundslivet. Det er jo det, der også er ideen med både feriepengene og de 1.000 kr., nemlig at understøtte en efterspørgsel derude, og jeg tror sagtens,

man kan finde studier ud i økonomisk teori, der vil bekræfte, at jo lavere indtægt mennesker har, jo større tendens er der også til, at man omsætter en kontant udbetaling – eller på tilsvarende vis til noget, der er direkte efterspørgselsrelateret.

Kl. 14:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 14:11

Alex Vanopslagh (LA):

Der vil jeg sådan set bare henholde mig til den advarsel, der kom fra flere økonomer op til de her forhandlinger, som slog fast, at Danmark ikke er i en forbrugskrise. Der er egentlig ikke det store behov for at stimulere efterspørgslen i økonomien, fordi det private forbrug er ved at være tilbage på niveau med før krisen. Carl-Johan Dalgaard, som vi ellers har rådført os med i den her krise, siger, at han ikke vurderer, at tiden er til det, altså behovet for en pengeregn. Og den tidligere overvismand, Michael Svarer, udtaler:

»Lønkompensationsordningen kører hen over sommeren, og det er med til at stimulere økonomien. Derfor ser jeg ikke noget voldsomt behov for, at der kommer en masse penge ud i økonomien lige

Så det, som økonomerne siger, er, at det egentlig ikke er klogt, og at der ikke er behov for det. Det, der er krisen, er, at vi ikke tjener de penge, vi gjorde før krisen. Det er i bund og grund en produktionskrise, og vi skal have sparket gang i væksten. Alligevel vælger man at sige, at alle mennesker, der er på overførselsindkomst, lige skal have stukket 1.000 kr. i hånden, også selv om økonomerne siger, at der ikke er behov for at stimulere økonomien på den måde.

Derfor mener jeg, at det stadig væk er rimeligt at bede om et svar på: Hvad er det rimelige i, at folk skal gå på arbejde, tjene 2.000 kr., aflevere 1.000 kr. i skat for at give dem sådan helt rundhåndet til folk, der står uden for arbejdsmarkedet? Jeg kan ikke se det rimelige i det. Det savner jeg stadig væk et svar på.

Kl. 14:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 14:12

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Nu vil det vel trods alt være en sproglig tilsnigelse at kalde det her en pengeregn over danskerne. Jeg er sådan set enig i den økonomiske analyse, at med det, vi har set i forbruget her over den senere tid, vil det være forkert at lave sådan en massiv understøttelse på forbrugssiden. Det mener jeg faktisk heller ikke er det, der er sket. Jeg synes, at den aftale, der har lavet, er balanceret og klog.

Så vil jeg bare anbefale, at man ikke piller et enkelt element ud, for jeg synes, at det, der egentlig har kendetegnet både de midlertidige hjælpepakker, men også den aftale omkring udfasningen, er, at Folketinget har evnet at have et øje på mange forskellige steder. Vi har jo i fællesskab holdt hånden under hinanden i den her situation. Og jeg synes egentlig, at tanken om, at vi også i fællesskab stimulerer økonomien, egentlig er ganske både god og rimelig.

Kl. 14:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Alex Vanopslagh. Den næste spørger er hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 14:13

Spm. nr. US 87

Torsten Geil (ALT):

I sidste spørgetime spurgte jeg statsministeren, relateret til de erfaringer, vi har gjort os under coronakrisen, om nedsat arbejdstid og 30-timersarbejdsuge. Jeg spurgte til, hvilke åbninger der kunne være i forhold til at komme videre med debatten om nedsættelse af arbejdstiden sammen med arbejdsmarkedets parter. Jeg synes desværre lidt, at det blev sådan en ja-nej-diskussion i forhold til nedsat arbejdstid. Det er jo lidt synd, for nedsat arbejdstid, eventuelt 30-timersarbejdsuge, har jo altså også nogle store fordele. Dem håber jeg at kunne drøfte også med statsministeren hen ad vejen, for det er jo ikke en dagsorden, der sådan bare bliver lukket ned.

Man allerførst er der et par af de svar, statsministeren gav i forrige spørgetime, som jeg gerne vil have præciseret. Jeg har fået en del henvendelser omkring især to ting, hvor folk diskuterer, hvad statsministeren mon mente. Det første handler om, at statsministeren

Danmark er et rigt land, fordi vi arbejder; at far og mor gør det. Statsministeren fortsatte:

Hvis vi vil arbejde mindre, bliver vi fattigere.

Det er Alternativet fuldstændig enige i, altså at hvis vi alt i alt arbejder mindre, bliver vi selvfølgelig fattigere. Men er det det samme, som at vi bliver fattigere, hvis vi nedsætter arbejdstiden? Nu har Socialdemokratiet jo selv sikret, at arbejdstiden fra år 1900 til i dag er blevet reduceret med 40 pct., og det er jo sket, uden at vi er blevet fattigere - faktisk er vi blevet meget rigere. Endvidere er produktiviteten pr. arbejdstime højest i lande med korteste arbejdstid. I Frankrig og England, hvor arbejdstiden svarer nogenlunde til den danske, er produktiviteten som bruttonationalproduktet pr. arbejdstime fra 1950 til 2015 steget med 450 pct. I England, hvor arbejdstiden er 20 pct. længere, er bruttonationalproduktet pr. arbejdstime i samme periode kun steget med 250 pct. Og i Danmark kan flere virksomheder, der har indført 30-timersarbejdsuge, bekræfte, at produktiviteten er uændret.

Vil statsministeren så ikke medgive, at nedsat arbejdstid ikke nødvendigvis nedsætter produktiviteten?

Kl. 14:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 14:15

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Først vil jeg sige, at jeg jo faktisk ikke synes, at vi har en lang arbejdsuge i Danmark. For mig er 37 timer ikke en lang arbejdsuge. Det er en helt anden diskussion. Jeg skulle lige forstå, hvad der blev sagt. Jamen jeg deler jo grundlæggende ikke det synspunkt, at 37 timer om ugen er en lang arbejdsuge. Det deler jeg grundlæggende ikke. Jeg synes, det er en helt anden diskussion, når vi går tilbage til starten af 1900-tallet. Omvendt kan jeg jo ikke stå og sige, at man ikke kan forestille sig, at man kan have en kortere arbejdsuge og samtidig højne produktiviteten, for det er der masser af eksempler på at man kan. Jeg har selv med stor interesse læst den bog, der hedder »Pseudoarbejde«, skrevet af et par danske vistnok antropologer, som i den bog påviser, at det tidspunkt, der bliver købt allermest ind på nettet på verdensplan, er det, der på de forskellige tidspunkter er mandag morgen og formiddag, hvor man må antage, at mennesker er på arbejde. Så man kan sige, at hvis ikke folk nethandler, når de er på arbejde, hæver det jo altså produktiviteten. Bare som et eksempel. Så jo, jeg tror sådan set godt, at man kan hæve produktiviteten, men det tror jeg ikke har at gøre med, om vi har en 37-timerseller en 30-timersarbejdsuge. Det tror jeg mere har noget at gøre med, hvordan man tilrettelægger arbejdet. Den diskussion synes jeg selvfølgelig er rigtig, rigtig interessant.

Kl. 14:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Torsten Gejl.

Kl. 14:16

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Mit andet spørgsmål handler om æren ved at arbejde eller glæden ved at arbejde eller værdien af at arbejde. Her nævnte statsministeren et par gange æren ved at arbejde i sit forrige svar til mit spørgsmål om nedsat arbejdstid. Statsministeren sagde bl.a.: Helt generelt synes jeg, det er en god idé at gå på arbejde, også gerne 37 timer, hvis man kan, og at man sætter en ære i det.

Det er vi jo igen enige om. Jeg vil bare gerne høre mere om det, for her er der flere af vore følgere, der gerne vil høre statsministeren præcisere det.

Er æren ved arbejde knyttet til en bestemt arbejdstid, eller er det også en ære at arbejde 30 timer eller 15 timer eller 5 timer, og er det ikke en ære at være fleksjobber eller måske arbejde et par skånetimer om ugen som førtidspensionist eller stå frivilligt nede i pølseboden til sportsarrangementet eller være frivillig besøgsven? Mener statsministeren, at æren er knyttet til et bestemt timetal, eller skal vi måske udvide arbejdsbegrebet lidt, også for at sige, at arbejde også skal bedømmes på den værdi, det skaber?

Kl. 14:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 14:17

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Ære er jo sådan et mærkeligt ord og begreb, men på spørgsmålet, om ære knytter sig til et specielt antal arbejdstimer, er svaret selvfølgelig nej. Nu har en del af de reformer, jeg selv har været involveret i, været meget udskældte, men noget af det, jeg faktisk tror de fleste er enige om fungerer, er de små fleksjob, altså det, at vi gav mulighed for, at man også skulle kunne være i fleksjob og endda kun i få timer, som jo gav mulighed for, at mennesker, der har været uden for arbejdsmarkedet, for nogles vedkommende altid eller i hvert fald i en lang periode, har kunnet opnå tilknytning til arbejdsmarkedet. Om det er 2 timer eller 10 eller 20 timer, tror jeg sådan set er underordnet.

Jeg ved jo, hvor meget livskvalitet det giver at få lov til at være en del af et arbejdsfællesskab og på den måde gøre nytte, og jeg er meget, meget bevidst om, at det ikke er alle mennesker, der er i en livssituation, hvor man kan det. Og man er altså ikke et dårligere menneske, og man skal heller ikke tro på dem, der måtte påstå, at man er det, fordi man ikke kan arbejde, men vi har jo behov for, at børn og unge, der vokser op i Danmark, helt grundlæggende tænker: Jeg skal ud, og jeg skal bidrage til det her samfund, og jeg skal forsørge mig selv. Den ånd har vi behov for.

Kl. 14:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Torsten Gejl, sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 14:19

Torsten Gejl (ALT):

Tak for de præciseringer.

Det sidste spørgsmål er jo fra et af vores medlemmer, og det handler om George Floyds tragiske død i USA, hvor en ekstrem anholdelse førte til, at hr. Floyd afgik ved døden. Det har ført til voldsomme diskussioner og demonstrationer i hele verden, og diskussionen er også kommet til Danmark. Vi diskuterer, om teksten under bestemte statuer skal redeklareres, om gadenavne skal ændres, når de præsenterer sorte dele af vores historie.

Alternativets indspark i den debat er en antiracistisk handleplan, som et af vores medlemmer gerne vil henlede statsministerens opmærksomhed på. Her foreslår vi f.eks. at undersøge racisme og diskrimination i en national kontekst, og at den enkelte borger skal kunne rejse sager om racisme. Det kan være svært at få en sag om racistiske ytringer rejst ved domstolene, fordi det er anklagemyndigheden, der afgør, om sagen skal prøves. Så spørgsmålet er, om statsministeren er enig i, at den afgørelse måske skulle træffes af domstolene.

Vores medlem vil også gerne spørge, om statsministeren er bekendt med Alternativets antiracistiske handleplan.

Kl. 14:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 14:20

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Nu taler man under ministeransvar, og det tynger jo en lille smule, for gjorde man ikke det, havde man nok lige sneget sig lidt uden om det sidste spørgsmål, men der må jeg være ærlig at sige, at det er jeg ikke sådan i sin konkrete ordlyd. Men jeg kan nikke aldeles bekræftende til, at racisme er et problem, og at det også er et problem, vi skal bekæmpe, og som vi skal gå op imod. Jeg synes jo, vi skal gøre det på den danske måde, hvor vi i fællesskab flytter holdninger og værdier fra det, det var engang, til, hvor vi er i dag, hvor langt, langt de fleste danskere jo ikke er racister og ikke kunne drømme om at være det og i øvrigt tager skarp afstand fra det.

Jeg synes, det er helt relevant at diskutere, hvilke yderligere initiativer der kan tages, men jeg tror, at når vi er inde ved de sådan helt grundlæggende værdier, er det hver enkelt af os i et stærkt værdifællesskab, der skal få sig placeret det rigtige sted i respekten for hinanden, og der er selvfølgelig ikke plads til racisme.

Kl. 14:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Torsten Gejl, og tak til statsministeren.

Hermed er spørgetimen slut.

Kl. 14:21

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

I dag er der følgende anmeldelser:

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Lovforslag nr. L 201 (Forslag til lov om varsling af ferie i den forlængede lønkompensationsperiode).

Titlen på den anmeldte sag vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det sidste punkt på dagsordenen er:

2) 2. behandling af lovforslag nr. L 200:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. (Forhøjelse af Landsbyggefondens renoveringsramme i 2020 og digitalisering af det almene byggeri).

Af boligministeren (Kaare Dybvad Bek). (Fremsættelse 03.06.2020. 1. behandling 09.06.2020. Betænkning 15.06.2020).

Kl. 14:21

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 14:21

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i dag kl. 14.30, hvor vi starter med afstemninger.

Mødet er hævet. (Kl. 14:22).